

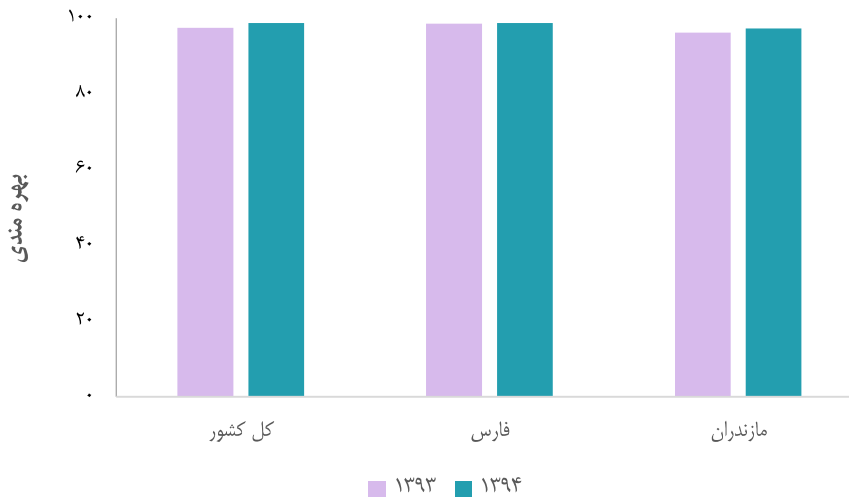
گزاره برگ^۱ مقایسه پوشش و بهره‌مندی از خدمات بستری در استان‌های مجری برنامه پزشکی

خانواده (فارس و مازندران) با کل کشور

شاخص‌های این دو استان با کل کشور ضرورت دارد. در گزاره‌برگ‌های شماره ۳۴ و ۳۵، شاخص‌های ورودی نظام ارائه خدمات و سپس شاخص‌های مرتبط با خدمات سرپایی مقایسه شده بود و در این گزاره‌برگ، چند شاخص مرتبط با خدمات بستری ارائه می‌شود.

در نمودار شماره ۱ بهره‌مندی از خدمات بستری^۲ در سال ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴ مقایسه شده است.

استان‌های فارس و مازندران از نظر ارائه خدمات سلامتی الگوی متفاوتی در سطح کشور دارند و این دو استان از حدود پنج سال قبل، برنامه پزشکی خانواده را شروع کرده‌اند. با اینکه چند سال از اجرای این برنامه در دو استان کشور می‌گذرد، این الگو در سایر مناطق کشور اجرایی نشده است. از سویی، باید به این اجماع رسید که آیا الگوی یکسانی در سراسر کشور برای برنامه پزشکی خانواده لازم است ارائه شود یا خیر. با توجه به این دو موضوع، مقایسه

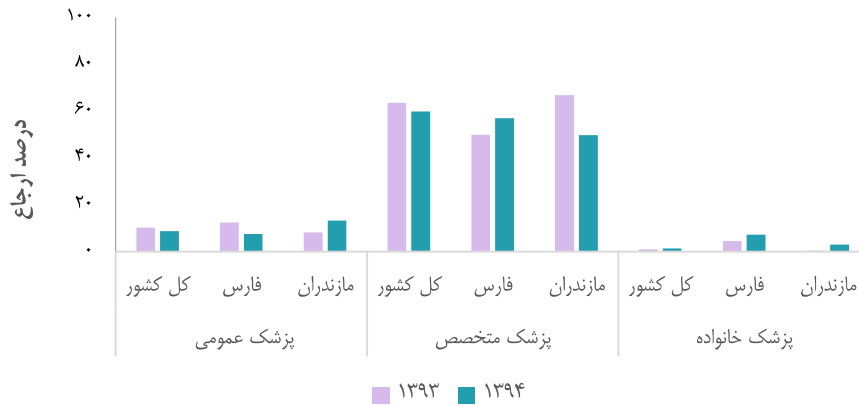

نمودار شماره ۱. بهره‌مندی از خدمات بستری در استان‌های فارس و مازندران و مقایسه با کل کشور (برگرفته از نتایج مطالعات بهره‌مندی از خدمات سلامت)

درصد ارجاع برای دریافت خدمات بستری در بیمارستان، در نمودار شماره ۲ ارائه شده است. این نمودار گویای این موضوع است که ارجاع به بیمارستان توسط کدام پزشک انجام شده است.

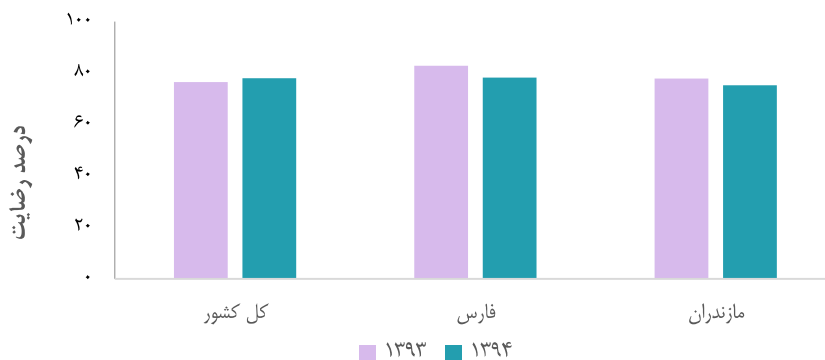
وضعیت استان فارس از استان مازندران و کل کشور بهتر است؛ اما به طور کلی عدم بهره‌مندی از خدمات بستری، درصد خیلی کمی از مراجعین را شامل می‌شود.

نمودار شماره ۲. ارجاع برای دریافت خدمات بستری در بیمارستان براساس نوع پزشک، در استان‌های فارس و مازندران در مقایسه با کل کشور (برگرفته از نتایج مطالعات بهره‌مندی از خدمات سلامت)

در حال اجراست بالاتر باشد، این نمودار نشان می‌دهد الگوی این استان‌ها با بقیه نقاط کشور تقریباً یکسان است و تفاوتی میان این دو استان با کل کشور وجود ندارد. رضایت از خدمات ارائه شده در بیمارستان، در نمودار شماره ۳ نمایش داده شده است.

ارجاع برای دریافت خدمات بستری در بیمارستان، توسط پزشک متخصص بیشتر از سایر پزشکان انجام می‌شود. این نمودار می‌تواند گویای این موضوع باشد که اکثر خدمات مرتبط با بیمارستان توسط پزشک متخصص انجام می‌شود. با اینکه انتظار می‌رود درصد ارجاع در استان‌هایی که برنامه پزشک خانواده در آنها

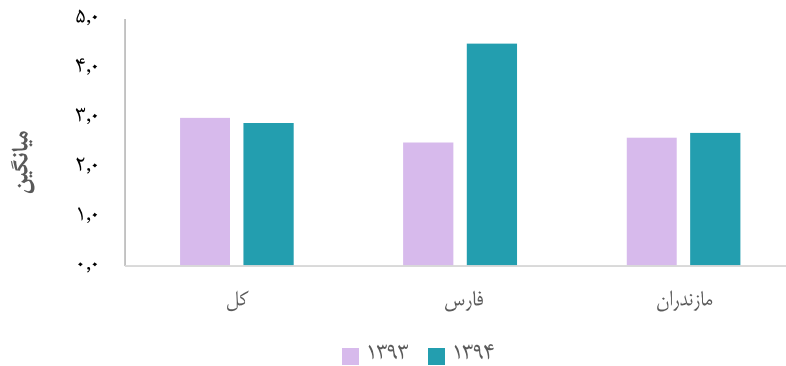

نمودار شماره ۳. رضایت از خدمات بستری در استان‌های فارس و مازندران و مقایسه با کل کشور (برگرفته از نتایج مطالعات بهره‌مندی از خدمات سلامت)

مدت زمان انتظار برای بستری شدن در بیمارستان در نمودار شماره ۴ ارائه شده است.

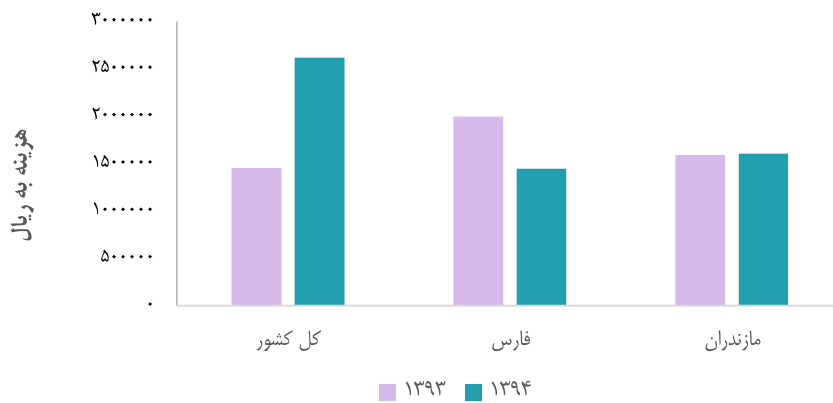
رضایت از دریافت خدمات بیمارستانی در حد مناسبی قرار دارد. این درصد در استان مازندران نسبت به کل کشور پایین‌تر و در استان فارس بالاتر است.

نمودار شماره ۴. میانگین مدت زمان انتظار برای بستری (به روز) در استان‌های فارس و مازندران و مقایسه با کل کشور (برگرفته از نتایج مطالعات بهره‌مندی از خدمات سلامت)

میانگین هزینه برای خدمات بستری در بیمارستان، در نمودار شماره ۵ ارائه شده است.

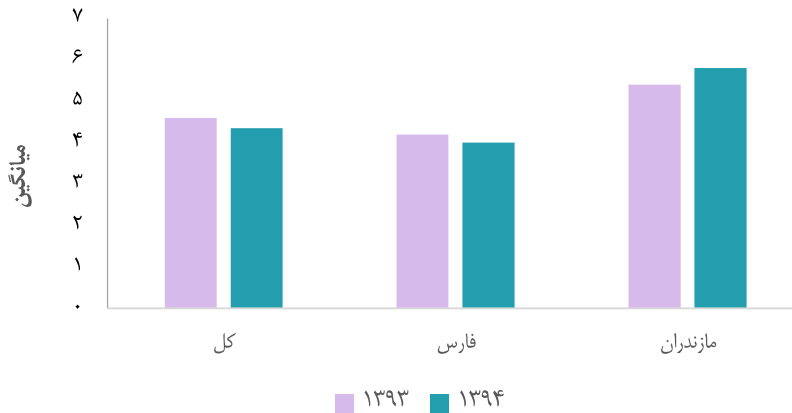
در این نمودار مشاهده می‌شود میانگین مدت انتظار برای بستری در استان‌های مجری پزشک خانواده، از میانگین کشوری کمتر نیست.

نمودار شماره ۵. میانگین هزینه‌های بستری (به ریال)، در استان‌های فارس و مازندران و مقایسه با کل کشور (برگرفته از نتایج مطالعات بهره‌مندی از خدمات سلامت)

در نمودار شماره ۶، میانگین مدت زمان بستری در بیمارستان ارائه شده است.

بالاترین میانگین پرداخت در سال ۱۳۹۴ در کل کشور اتفاق افتاده است. هزینه‌های خدمات بستری در سال ۱۳۹۳ در استان‌های مجری پزشک خانواده، نسبت به کل کشور بالاتر است.

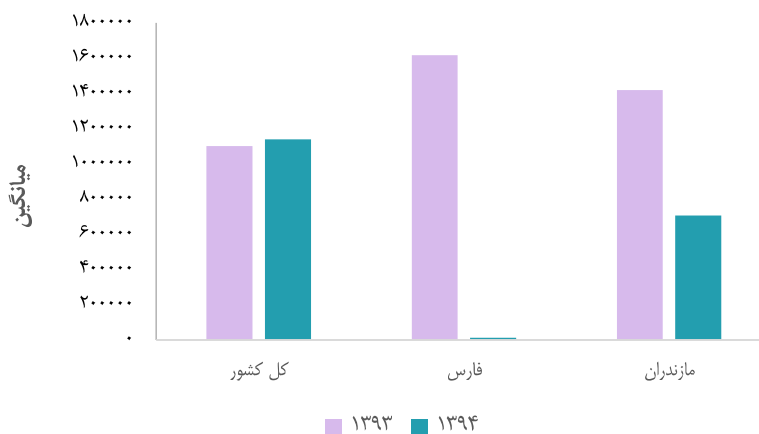
نمودار شماره ۶. میانگین مدت زمان بستری در بیمارستان در استان‌های فارس و مازندران و مقایسه با کل کشور

(برگرفته از نتایج مطالعات بهره‌مندی از خدمات سلامت)

است. برای اجرای این موضوع، از تمام بیمارستان‌ها درخواست شد که ارتباط مستقیم مالی بین پزشک و بیمار قطع شود و تمام پرداخت‌ها و دریافت‌ها از طریق بیمارستان انجام شود. در نمودار شماره ۷، میانگین پرداخت مستقیم به پزشک بررسی شده است.

میانگین مدت زمان بستری در بیمارستان، یکی از شاخص‌های سنجش کارایی محسوب شده و توصیه می‌شود میانگین مدت زمان بستری کوتاه‌تر باشد. میانگین مدت زمان بستری در بیمارستان‌های استان مازندران طولانی‌تر از کل کشور است.

به دنبال اجرای طرح تحول سلامت، یکی از اقدامات مهم برای کاهش پرداخت از جیب مردم، حذف پدیده پرداخت زیرمیزی بوده

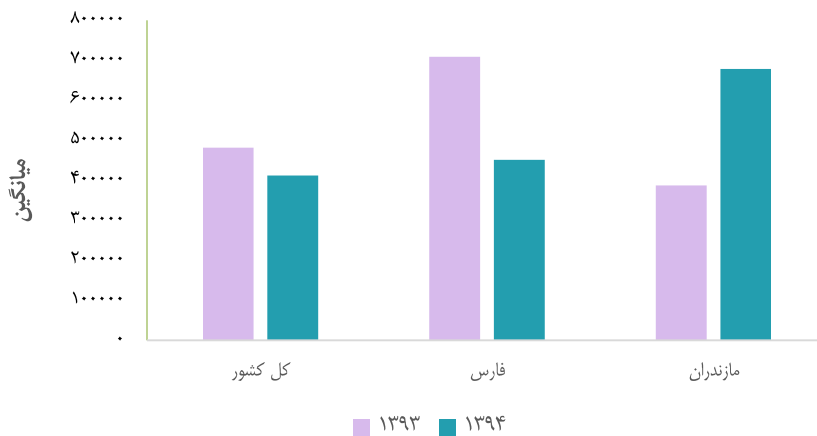
نمودار شماره ۷. میانگین پرداخت مستقیم به پزشک در زمان بستری در استان‌های فارس و مازندران و مقایسه با کل کشور

(برگرفته از نتایج مطالعات بهره‌مندی از خدمات سلامت)

یکی دیگر از اقدامات مهم طرح تحول سلامت، تأمین خدمات در بیمارستان‌ها است. این اقدام برای بیمارستان‌های دولتی وابسته به وزارت بهداشت ضرورت اجرایی دارد. در نمودار شماره ۸ مقدار پرداخت بیماران حین بستری برای خدمات ارائه شده در خارج از زنجیره تأمین بیمارستان نشان داده شده است.

در حذف پدیده زیرمیزی بعد از اجرا (از آبان ۱۳۹۳)، استان فارس این پدیده را برای خدمات بستری تقریباً به صفر رسانده است؛ اما در مازندران هنوز صفر نشده است. این موضوع در تمام بیمارستان‌های کشور، وابسته و غیر وابسته به وزارت بهداشت، لازم‌الاجراست.

نمودار شماره ۸. میانگین پرداخت برای خدمات خارج از بیمارستان، حین بستری در استان‌های فارس و مازندران و مقایسه با کل کشور

(برگرفته از نتایج مطالعات بهره‌مندی از خدمات سلامت)

نتیجه‌گیری

بررسی وضعیت ارائه خدمات بستری در استان‌های مجری طرح پزشک خانواده نشان می‌دهد در خصوص شاخص‌های کارایی بیمارستان‌ها، رضایت و حفاظت مالی در برابر هزینه‌های سلامت، بهتر از کل کشور اقدام نکرده است؛ لذا لازم است در بازبینی یا تعمیم مدل‌های پزشک خانواده دو استان فارس و مازندران به کل کشور، این اطلاعات مد نظر قرار داده شود.

براساس نتایج گزاره‌برگ شماره ۱۲، ارجاع برای دریافت خدمات در بیمارستان‌های وابسته به وزارت بهداشت خیلی کاهش یافته است و مثلاً در سال ۱۳۹۴ برای خدمات دارویی به ۴/۴ درصد رسیده است. در نمودار شماره ۸، این هزینه‌ها برای تمام بیمارستان‌ها برآورد شده است. بررسی مقایسه‌ای استان فارس و مازندران نشان می‌دهد که پرداخت برای این نوع خدمات در این استان‌ها از کل کشور کمتر نیست؛ لذا همچنان ارجاع به خدمات برای خارج از بیمارستان اتفاق می‌افتد.